

## **‘Nergens kregen zzp’ers zo snel steun’**

**Veel inwoners van de Drechtsteden komen in de knel door de coronacrisis. De Sociale Dienst Drechtsteden biedt waar mogelijk ondersteuning. In een serie artikelen laten we zien hóé. Dit vierde artikel draait om de vele zelfstandigen zonder personeel (zzp’ers) die hun inkomen zien kelderen. Zij kunnen via de sociale dienst aanspraak maken op een financiële regeling. Een speciaal team verwerkt het grote aantal vragen snel en zorgvuldig.**

‘Ik heb dit nooit eerder meegemaakt’, zegt projectleider bij de Sociale Dienst Drechtsteden, Ruud Beaumont. Hij bedoelt de corona-uitbraak in Nederland en de lockdown die daarop volgde. Maar óók de snelheid waarmee de sociale dienst de uitvoering van een noodmaatregel op zich nam. ‘Op dinsdag 17 maart stelde de regering geld beschikbaar voor zzp’ers die onder bijstandsniveau belandden. Elke gemeente moest zelf bepalen hoe die tegemoetkoming het best bij mensen kon komen. Op 18 maart kregen wij de taak om dat voor de Drechtsteden te regelen. En nog geen drie werkdagen later konden zzp’ers al een aanvraag bij ons indienen, waarna ze zo gauw mogelijk een voorschot kregen. Ons projectteam kreeg voor deze bijzondere prestatie veel waardering van bestuur en management.’

### **Zelfstandig leven**

‘Nergens in Nederland kregen zzp’ers zo snel hulp’, zegt Ruud. En dat terwijl de hoeveelheid online aanvragen voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) ‘gigantisch’ was. ‘In die eerste week waren het er 2.425, in de drie weken daarna nog eens 1.400. Vooral mensen in contactberoepen, zoals kappers, pedicures en schoonheidsspecialisten. We moesten een speciaal team optuigen om alle aanvragen goed te checken. En om ondernemers na te bellen als er iets ontbrak of niet voldeed.’ Het Tozo-team bestond uit vijftig medewerkers van de sociale dienst die hun gebruikelijke werkzaamheden door de coronacrisis niet konden uitvoeren.

Nawal Barakat was tot half april één van de medewerkers die bijsprongen. ‘Normaal begeleid ik statushouders bij het opbouwen van een nieuw bestaan in Nederland. Daar geef ik trainingen voor. Maar die gingen nu niet door.’ Ze helpt mensen graag om zo zelfstandig mogelijk te leven, wonen en werken, zegt ze. ‘Precies wat de Sociale Dienst Drechtsteden ook als organisatie doet, waarom we de Tozo-uitkering op ons nemen en waarom ik mij aanmeldde voor het Tozo-team.’ Dankzij die uitkering kunnen ondernemers makkelijker het hoofd boven water houden en na de crisis op volle kracht doorgaan met hun bedrijf. ‘Doordat zij nu hulp krijgen, zijn ze straks minder snel afhankelijk van overheidssteun.’

### **Rustig uitleg geven**

‘Iedereen die ik aan de lijn had vond het fijn dat de regeling er was’, zegt Nawal. ‘Maar velen vonden het ook ongemakkelijk geld te vragen van de overheid. Sommigen schaamden zich zelfs.’ Nawal stelde zzp’ers daarom eerst op hun gemak, voordat ze de informatie vroeg die nodig was om een aanvraag af te ronden. ‘Ik vroeg dan bijvoorbeeld hoe het met hen ging. En gaf soms stresstips: gezond eten, rust nemen, genoeg bewegen, videotrainingen volgen, vakliteratuur lezen, et cetera. Ik liet zien dat de sociale dienst geen onpersoonlijke organisatie is. En dat heel veel mensen door deze crisis geraakt worden, ongeacht rang of stand, maar dat we er samen het beste van maken.’

Een enkele keer krijgt een aanvrager de deksel op z'n neus. 'Maar dat leg je dan rustig uit', zegt Nawal. 'Boos worden mensen niet op ons. Wel merk je soms hun teleurstelling. Bij afwijzing, maar ook als ze doorkrijgen dat we hun inkomen alleen mogen aanvullen tot bijstandsniveau – niet hoger. We kunnen dus niet verder gaan dan 1052,32 euro per maand voor alleenstaanden en 1503,31 euro voor mensen die samenleven met hun partner.' Voor veel zzp'ers is dat veel te weinig voor al hun vaste lasten. 'Heel frustrerend voor hen, natuurlijk. Maar ze begrijpen ook dat wij ons aan regels moeten houden. En ze weten dat wij slechts uitvoerders zijn van deze regeling, niet de bedenkers.'

### **Knelpunten oplossen**

'Zzp'ers tonen inderdaad veel waardering', bevestigt Giorgia Trachalakis, die net als Nawal een maand bijsprong. 'Niet alleen voor de uitkering, maar ook voor de wijze waarop de sociale dienst Tozo-aanvragen snel en zorgvuldig behandelt; ook degene die via het Regionale Bureau Zelfstandigen binnenkomen.' Zelf werkt Giorgia als zzp'er bij de Sociale Dienst Drechtsteden. 'Dus ik voel me extra betrokken bij deze doelgroep. Het was leuk om de nieuwe regeling te leren kennen, mee te denken over de juiste aanpak en met z'n allen knelpunten op te lossen.' Want niet alle aanvragen waren even makkelijk toe te zeggen of af te wijzen, zegt ze. 'Wat doe je bijvoorbeeld als een bedrijf twee eigenaren heeft, maar geen personeel? Of als iemand een WW-uitkering ontvangt, maar vanuit die WW al wel als zzp'er is begonnen?'

'We hadden geen tijd om alles van tevoren uit te denken', vertelt projectleider Ruud. 'Dus stuitten we al doende op vragen. Wat geef je een 20-jarige zzp'er die nog bij zijn ouders woont? Wat doe je als een gezin twee zzp'ers telt? Kunnen flexwerkers met een nul-urencontract zich óók aanmelden? En moeten zzp'ers het Tozo-voorschot teruggeven als ze ook compensatie krijgen van hun verzekeraar?' Ruud prijst zijn team, dat inmiddels – nu er nog zo'n dertig aanvragen per dag zijn – teruggebracht is naar zes leden. 'Iedereen dacht en denkt mee over goede oplossingen; daar hebben we zelfs een speciale WhatsApp-groep voor aangemaakt. De saamhorigheid is vanaf het begin enorm geweest.'

### **Voorschot teruggeven**

Ook zzp'er [Jan Stroeve](#) prijst het team. 'In het bijzonder de lieve medewerker die mij belde omdat ze nog wat dingen wilde weten over mijn aanvraag.' Jan verdient zijn geld als choreograaf, theatermaker en dansdocent, al is hij eveneens acteur, zanger, schrijver en schilder. 'Mijn werk is stilgevallen. Want tijdens een regie of choreografie werk je vaak dicht opeen met de acteurs of dansers, vaak ook lijfelijk. Dat is nu eenmaal inherent aan het vak van theatermaker. De coronacrisis vraagt een omslag in denken en werken om de anderhalve meter afstand óók op het podium toe te passen. Hoe dat moet weet ik nu nog niet.' Hij is blij dat er steun is. En hij vindt het een prettig idee dat hij er in principe drie maanden recht op heeft. 'Maar liever ga ik weer aan de slag.'

Jan stuurde de sociale dienst een kaartje om te bedanken voor de hulp. 'Dat doe ik niet zo snel hoor. Ik was echt ontroerd. Het online aanvragen was makkelijk, het contact heel vriendelijk en ik had al binnen enkele dagen geld op mijn rekening.' Collega-zzp'er [Dax Pegels](#) had een vergelijkbare ervaring. 'Ik vroeg me zelfs af of ik het wel goed had gedaan, zó eenvoudig was het om de Tozo aan te vragen', vertelt de marketeer en webdesigner voor beleggingscoaches. Door de crisis trokken al zijn klanten zich terug:

ze willen in deze onzekere tijd even geen geld uitgeven aan marketing of webdesign. 'Ik ontving mijn Tozo-voorschot binnen een week, nadat een medewerker van de Sociale Dienst Drechtsteden me nog even had gebeld. Ik had per ongeluk een oude paspoortfoto gestuurd, met een watermerk dat niet actueel was. Zij vroeg me of ik de juiste foto nog even kon uploaden. Heel fijn!'

### **Verandering vasthouden**

Hoewel de uitkering ongeveer de helft dekt van zijn normale maandinkomsten, geeft het bedrag Dax wel genoeg rust om na te denken over zijn toekomst. 'Ik moest voor mijn klanten vaak naar evenementen, maar merk hoe fijn ik het vind om thuis te werken. Ik kijk nu of ik zélf mensen kan coachen in beleggen, maar dan online. En ik wil graag meer websites ontwerpen.'

Niet alleen Dax denkt in deze tijd na over de toekomst, stelt Ruud van de sociale dienst. 'Ik zie dat heel veel mensen kijken hoe het straks beter kan. Ikzelf ook. We zien met de Tozo hoe gauw we als sociale dienst iets kunnen regelen als er nood aan de man is. Hoe we in staat zijn snel met elkaar te schakelen, mensen vrij te maken, procedures te vereenvoudigen. Hoe weinig we fysiek hoeven te vergaderen, hoe één belletje of appje soms al genoeg is, hoe LEAN we dus kunnen zijn.' Het zou mooi zijn als de Sociale Dienst Drechtsteden dit alles vasthield, zegt hij. 'Daar wint iedereen bij. Wij werken dan efficiënter. En inwoners krijgen sneller de juiste hulp.'